

Între timp, Dwayne Hoover înnebunea tot mai tare. Într-o noapte a văzut unsprezece luni pe cer deasupra Centrului Memorial pentru Arte „Mildred Barry“. În dimineața următoare a văzut o rață uriașă care dirija circulația la intersecția dintre Arsenal Avenue și Old County Road. N-a spus nimănui ce văzuse. A păstrat totul în taină.

Și chimicalele nocive din capul lui se saturaseră de taine. Nu se mai mulțumeau să-l facă să simtă și să vadă lucruri ciudate. Voiau ca el să și facă lucruri ciudate și, mai ales, să facă mult zgomot.

Voiau ca Dwayne Hoover să fie mândru de boala pe care-o avea.

* * *

Mai târziu unii au spus că erau furioși pe ei înșiși pentru că n-au observat semnalele de pericol din comportamentul lui Dwayne, pentru că n-au luat în seamă strigătele lui evidente după ajutor. După ce pe Dwayne l-a apucat furia ucigașă, ziarul local a inserat un articol de fond plin de compătimire, implorându-i pe oameni să urmărească semnalele de pericol din comportamentul semenilor lor. Iată titlul:

UN STRIGĂT DUPĂ AJUTOR

Dar Dwayne n-a fost așa de ciudat înainte de a-l întâlni pe Kilgore Trout. Comportamentul lui în public era mai degrabă în limitele actelor, ideilor și discuțiilor acceptabile în Midland City. Persoana cea mai apropiată lui, Francine Pefko, femeia albă care îi era secretară și amantă, povestea că Dwayne părase să fie din ce în ce mai fericit în tot cursul lunii dinaintea apariției lui în public ca nebun furios.

— Mi-am tot zis, i-a spus ea de pe patul de spital unui ziarist: „În sfârșit își revine după sinuciderea neveste-sii.“

* * *

Francine lucra la sediul central unde se desfășura afacerea lui Dwayne, care se numea Dwayne Hoover's Exit Eleven Pontiac Village, chiar în dreptul autostrăzii, ușă-n ușă cu noul hotel Holiday Inn.

Iată ce a făcut-o pe Francine să creadă că el era pe zi ce trece tot mai fericit: Dwayne a început să cânte cântece care fuseseră la modă în tinerețea lui, cum ar fi: „Bătrânul lampagiu“, „Tippy-Tippy-Tin“, „Ține-te bine“, „Luna albastră“ și așa mai departe. Dwayne nu mai cântase niciodată până atunci. Acuma cânta tare când stătea la birou, când conducea vreun client într-un tur demonstrativ, când urmărea câte un mecanic care făcea service-ul vreunei mașini. Într-o zi, când trecea prin holul noului hotel Holiday Inn, cânta în gura mare, zâmbind și făcând semne oamenilor ca și cum ar fi fost tocmit să le cânte pentru a le face plăcere. Dar nimeni nu s-a gândit că treaba asta era neapărat un semn de deranjament mental, în special fiindcă Dwayne era proprietarul unei părți din hotel.

Un picolo negru și un ospătar negru discutau despre cântatul lui.

— Ascultă-l cum cântă, spuse picoloul.

— Dac-aș avea ce are el, aș cânta și eu, răspunse ospătarul.

* * *

Singura persoană care a spus clar și răspicat că Dwayne își pierdea mințile era directorul de vânzări al lui Dwayne de la agenția Pontiac, un alb pe nume Harry LeSabre. Cu o săptămână întregă înainte ca Dwayne s-o ia razna, Harry i-a spus lui Francine Pefko:

— E ceva cu Dwayne. Era așa de încântător. Nu mi se mai pare așa de încântător.

Harry îl cunoștea pe Dwayne mai bine decât îl cunoștea oricine altcineva. Lucra cu Dwayne de douăzeci de ani. A venit să lucreze cu el când agenția era chiar la periferie, în acea parte a orașului plină de cioroi. Un cioroi era o ființă umană care avea pielea neagră.

— Îl cunosc întocmai cum un militar combatant își cunoaște camaradul de arme, zise Harry. Ne riscam viața în fiecare zi când era agenția pe strada Jefferson. Ne atacau hoții în medie de paisprezece ori pe an. Și vă spun că Dwayne cel de astăzi e un Dwayne pe care nu l-am văzut niciodată până acum.

* * *

Chestia cu atacurile era foarte adevărată. Numai în felul ăsta a ajuns Dwayne să cumpere o agenție Pontiac așa de ieftin. Albii erau singurii cu bani destui ca să cumpere automobile noi, în afară de câțiva nelegiuți negri, care voiau mereu Cadillacuri. Și albii erau îngroziți de câte ori trebuiau să se ducă undeva pe strada Jefferson.

* * *

Iată de unde a luat Dwayne banii ca să cumpere agenția: i-a împrumutat de la Banca Națională a Districtului

Midland. Drept garanție, a pus acțiunile pe care le deținea la o companie, care se numea atunci The Midland City Ordnance Company. Mai târziu a devenit Barrytron, Limited. Când Dwayne a cumpărat prima dată acțiuni, în plină criză economică, compania se numea The Robo-Magic Corporation of America.

Numele companiei s-a tot schimbat de-a lungul anilor fiindcă s-a schimbat așa de mult și natura afacerii. Dar conducerea a ținut cu dinții de deviza inițială a companiei... de dragul vremurilor de odinioară. Deviza era asta:

LA REVEDERE, TRISTĂ ZI DE LUNI.

* * *

Ascultați aici:

Harry LeSabre i-a spus lui Francine:

— Când un bărbat a fost la luptă cu alt bărbat, ajunge până acolo încât își dă seama de cea mai mică schimbare în personalitatea tovarășului său, iar Dwayne s-a schimbat. Întreabă-l pe Vernon Garr.

Vernon Garr era un mecanic alb, singurul angajat care lucrase cu Dwayne înainte ca acesta să-și mute agenția pe autostrada care leagă statele între ele. Dar se întâmpla ca Vernon să aibă probleme acasă. Nevastă-sa, Mary, era schizofrenică, așa că Vernon nu observase dacă Dwayne s-a schimbat sau nu. Nevasta lui Vernon credea că Vernon încerca să-i transforme creierul în plutoniu.

* * *

Harry LeSabre avea dreptul să vorbească despre luptă. Luptase de-adevăratelea în război. Totuși, era angajat civil al corpului de aviație din Armata Statelor Unite în al Doilea Război Mondial. Odată a trebuit să scrie cu

vopsea un mesaj pe o bombă de două sute cincizeci de kilograme, care avea să fie aruncată asupra Hamburgului, în Germania. Ăsta era mesajul:

— Harry, zise Francine, toată lumea are dreptul la câteva zile proaste. Dwayne are mai puține decât oricare dintre cunoștințele mele, așa că atunci când i se întâmplă să aibă una cum e cea de azi, unii oameni ajung să se simtă jigniți sau să fie surprinși. N-ar trebui. E și el om ca toți ceilalți.

— Dar de ce să mă ia tocmai pe mine, de ce-a pus ochii pe mine? voia Harry să știe.

Avea dreptate. Dwayne pusese ochii pe el și-l copleșise în ziua aia cu insulte și cu ocări care te lăsau cu gura căscată. Toți ceilalți încă îl considerau pe Dwayne încântător și nimic mai mult.

Mai târziu, bineînțeles, Dwayne s-a luat de tot felul de oameni, chiar și de trei tipi din Erie, statul Pennsylvania, care nu mai fuseseră niciodată în Midland City. Dar acum Harry era o victimă izolată.

* * *

— De ce tocmai pe mine? întrebă Harry.

Era o întrebare obișnuită în Midland City. Oamenii puneau mereu întrebarea asta când erau încărcăți în ambulanțe după accidente de diverse feluri sau arestați

pentru tulburarea liniştii publice ori li se spărgeau casele sau primeau un pumn în nas şi așa mai departe:

— De ce tocmai pe mine?

— Probabil pentru că simţea că ești destul de bărbat şi de prieten ca să-l suporti într-una dintre puţinele lui zile rele, spuse Francine.

— Cum te-ai simţi dacă s-ar lega ceva de hainele tale? zise Harry.

Exact asta îi făcuse Dwayne: se legase de hainele lui.

— Mi-aş aduce aminte c-a fost cel mai bun patron din oraş, spuse Francine.

Şi chiar așa era. Dwayne dădea salarii mari. Împărţea din profituri şi oferea prime de Crăciun la sfârşitul fiecărui an. A fost primul dealer de maşini din partea locului care a oferit angajaţilor Crucea Albastră şi Scutul Albastru¹, adică asigurarea de sănătate. Avea un sistem de asigurări pentru pensie care era superior oricărui sistem de asigurări pentru pensie din oraş, cu excepţia celui de la Barrytron. Uşa de la biroul lui era mereu deschisă oricărui angajat care avea de discutat despre problemele sale, indiferent dacă erau legate de afacerea cu automobile sau nu.

De exemplu, în ziua în care s-a legat de îmbrăcămin-tea lui Harry, a mai făcut ceva: a petrecut două ore cu Vernon Garr, discutând despre halucinaţiile pe care le avea nevasta lui Vernon.

— Vede lucruri care nu există, zise Vernon.

— Are nevoie de odihnă, Vern, spuse Dwayne.

— Poate că şi eu îmi pierd minţile, spuse Vernon. Isuse Cristoase, mă duc acasă şi vorbesc ore în şir cu nenorocitul ăla de câine al meu.

¹ *Blue Cross-Blue Shield* – companie de asigurări de sănătate din SUA.

— Înseamnă că suntem la fel, zise Dwayne.

* * *

Iată scena care s-a petrecut între Harry și Dwayne și care l-a întors pe Harry pe dos așa de mult:

Harry a intrat în birou la Dwayne după ce a plecat Vernon. Nu se aștepta să aibă probleme fiindcă nu avu-
sese niciodată probleme serioase cu Dwayne.

— Ce face azi vechiul meu camarad de arme? îi spuse el lui Dwayne.

— Acceptabil, răspunse Dwayne. Te supără ceva în mod deosebit?

— Nu, zise Harry.

— Nevasta lui Vern crede că Vern încearcă să-i transforme creierii în plutoniu, spuse Dwayne.

— Ce-i plutoniul? spuse Harry și așa mai departe.

Bătură câmpii și Harry își găsi o chestie care să-i stea pe creier doar ca să întrețină conversația. Spuse că uneori e trist fiindcă n-are copii.

— Da-ntr-un fel sunt și bucuros, mai zise el. Vreau să spun, de ce-aș da eu o mână de ajutor la creșterea vertiginoasă a populației?

Dwayne nu zise nimic.

— Poate c-ar fi trebuit să-nfiem unu', spuse Harry, dar acuma-i prea târziu. Baba mea și cu mine... ne simțim foarte bine să fim de capu' nostru. Ce nevoie-avem de-un plod?

Abia după ce Harry pomeni de înfiere, îi sări țandăra lui Dwayne. El însuși fusese înfiat de o pereche care se mutase la Midland City din Virginia de Vest, ca să facă bani cu nemiluita muncind într-o fabrică în timpul Primului Război Mondial. Mama adevărată a lui Dwayne

era profesoară, fată bătrână, care scria poezii sentimentale și pretindea că descinde din Richard Inimă de Leu, regele. Tatăl lui adevărat era un zețar, care umbla de colo colo și care-a sedus-o pe maică-sa, culegându-i poeziile ca să le tipărească. Nu le-a băgat în vreun ziar sau altundeva. Ea era mulțumită că fuseseră culese.

Era o mașină de făcut copii cam defectă. Se dereglase singură, automat, în timpul nașterii lui Dwayne. Tipograful a dispărut. El era o mașină care dispărea.

* * *

Se poate ca subiectul înfierii să fi produs o reacție chimică nefericită în capul lui Dwayne. În orice caz, Dwayne s-a răstit dintr-odată la Harry:

— Harry, de ce nu-ți faci tu un șomoioag de resturi de bumbac de la Vern Garr, să-l înmoi în Blue Sunoco și să-ți dai foc la afurisitul ăla de dulap de haine? Mă faci să mă simt de parc-aș fi la Watson Brothers.

Watson Brothers era numele unui salon de pompe funebre pentru albi care erau cel puțin acceptabil de înstăriți. Blue Sunoco era o marcă de benzină.

Harry se sperie foarte tare și pe urmă se instalează durerea. Dwayne nu spusese niciodată nimic despre hainele lui în toți anii de când se cunoșteau. După părerea lui Harry, hainele lui erau conservatoare și în regulă. Avea cămăși albe și cravate negre sau bleumarin. Purta costume gri sau de un albastru-închis. Pantofii și șosetele îi erau negre.

— Ascultă, Harry, spuse Dwayne cu o expresie plină de răutate pe chip. Vine „Săptămâna Hawaiană” și-ți vorbesc foarte serios: arde-ți hainele și ia-ți altele noi sau caută-ți de lucru la Watson Brothers. Și pune-i să te și-mbălsămeze cât ești acolo.

* * *

Harry a rămas cu gura căscată. N-avea ce face. „Săptămâna Hawaiiană“ de care pomenise Dwayne era un plan de promovare al departamentului de vânzări, care presupunea că trebuiau făcute eforturi pentru ca agenția să arate, pe cât posibil, ca Insulele Hawaii. Cei care cumărau mașini noi sau vechi ori își făceau reparații de peste cinci sute de dolari în cursul acelei săptămâni erau automat înscrși la o loterie. Trei norocoși aveau să câștige fiecare câte o excursie gratuită pentru două persoane la San Francisco și Las Vegas și pe urmă în Hawaii.

— Nu mă deranjează deloc faptul că ai numele unui Buick, Harry, când se presupune că ar trebui să vinzi Pontiacuri... continuă Dwayne.

Se referea la faptul că departamentul Buick de la General Motors scosese un model numit „Le Sabre“.

— Nu e vina ta.

Acum Dwayne bătea ușor cu palma în birou. Era oarecum mai amenințător decât dacă ar fi lovit tare cu pumnul.

— Dar sunt al dracului de multe lucruri pe care le poți schimba, Harry. Vine sfârșitul de săptămână, care-o să țină ceva. Vreau să văd niște schimbări serioase la tine când mă-ntorc marți dimineață la serviciu.

Sfârșitul de săptămână era deosebit de lung fiindcă luna următoare era sărbătoare națională, Ziua Veteranilor. În onoarea celor care-și slujiseră țara în uniformă militară.

* * *

— Harry, când am început să vindem Pontiacuri, spuse Dwayne, mașina era mijlocul de transport cel mai

convenabil pentru profesoare, bunici și mătuși rămase fete bătrâne.

Așa era.

— Poate că nu ți-ai dat seama, Harry, dar Pontiacul a devenit acum o aventură tinerească, plină de strălucire, pentru cei care vor emoții tari de la viață! Și tu te-mbraci și te porți de parcă aici ar fi un salon de pompe funebre! Uită-te-n oglindă, Harry, și pune-ți întrebarea: „Cine ar asocia un individ ca ăsta cu un Pontiac?“

Harry LeSabre era prea sufocat de emoție ca să-i atragă atenția lui Dwayne că, indiferent cum arăta el, era în general recunoscut drept unul dintre cei mai eficienți directori de vânzări Pontiac, nu numai în statul lor, ci și în întreg Vestul Mijlociu. Pontiacul era automobilul care se vindea cel mai bine la Midland City în ciuda faptului că nu era o mașină ieftină. Era o mașină cu preț potrivit.

* * *

Dwayne Hoover îi spuse bietului Harry LeSabre că sărbătoarea hawaiiană, de care îi mai despărțea doar sfârșitul ăsta de săptămână prelungit, era ocazia nemaipomenită care i se oferea lui Harry ca să se relaxeze, să se distreze și să-i îndemne și pe alții să se distreze un pic.

— Harry, spuse Dwayne, am niște vești pentru tine: știința modernă ne-a dat o grămadă de culori noi și minunate, cu nume ciudate și încântătoare precum „roșu“, „portocaliu“, „verde“ și „roz“. Harry! Gata, am scăpat de negru, gri și alb! Nu-i așa c-am vești bune, Harry? Și puterea legislativă a statului a anunțat că nu mai e o crimă să zâmbești în timpul orelor de program, Harry, și am obținut chiar de la guvernator promisiunea că nimeni n-o să mai fie trimis în Aripa Celor Care Se Fac Vinovați